

Verneplan for skog

Tilråding om vern på Statskog SF Utvidelse av Midtstrondbekken naturreservat i Tinn kommune

Ulvelav. Foto: Sigve Reiso

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark

August 2021

INNHOOLD

1. Forslag.....	3
2. Hjemmelsgrunnlag.....	3
3. Verneverdier.....	4
4. Andre interesser.....	5
5. Trusler mot verneverdiene.....	5
6. Saksbehandling.....	5
7. Viktige endringer under behandlingen av verneplanen.....	6
8. Forvaltning, økonomiske og administrative konsekvenser.....	6
9. Lokal og sentral høring.....	7
9.1. Generelle merknader ved lokal og sentral høring.....	7
9.2. Generelle merknader til forskrift ved lokal og sentral høring.....	8
9.3. Statsforvalterens kommentarer og tilrådinger til de generelle merknadene	14
9.4. Merknader til det foreslåtte området.....	14
9.5. Statsforvalterens kommentarer og tilrådinger til det foreslåtte området	17

Vedlegg:

1. Forslag til forskrift for Midtstrondbekken naturreservat.....	18
--	----

Kart over Midtstrondbekken naturreservat ligger som eget vedlegg.

1. Forslag

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark legger med dette fram forslag om utvidet vern i medhold av naturmangfoldloven på Statskog SF sin grunn i Tinn kommune i Vestfold og Telemark fylke. Tilrådingen omfatter forslag om utvidet vern av Midtstrondbekken naturreservat. Forslaget til vern er basert på at Statskog SF som grunneier er pålagt av Stortinget å bidra med skog som har dokumenterte verneverdier. Det er gjennomført naturfaglige registreringer i området som dokumenterer verdier som kvalifiserer for vern etter naturmangfoldloven. Jf. faktaark med nærmere beskrivelse av dette.

Området som foreslås vernet er:

Navn	Gnr./bnr.	Kommune	Areal i daa	Verneverdi
Midtstrondbekken naturreservat	11/2, 12/1, 70/4	Tinn	7424	Nasjonal (***)

2. Hjemmelsgrunnlag

Området foreslås vernet som naturreservat i medhold av lov av 19. juni 2009 nr.100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven). I loven er det gitt hjemmel for opprettelse av ulike vernekategorier i §§ 35 til 39. Generelle mål for områdevern følger av naturmangfoldlovens § 33. Formålet med det enkelte verneområdet må imidlertid beskrives konkret og knyttes opp mot vilkårene som gjelder for den enkelte vernekategori i §§ 36 og 37. Naturreservat er det strengeste vernet etter naturmangfoldloven.

Vedtak om opprettelse av naturreservater treffes av Kongen i statsråd etter naturmangfoldlovens § 37, som lyder slik:

- ” Som naturreservat kan vernes områder som*
- a) inneholder truet, sjelden eller sårbar natur,*
 - b) representerer en bestemt type natur,*
 - c) på annen måte har særlig betydning for biologisk mangfold,*
 - d) utgjør en spesiell geologisk forekomst eller*
 - e) har særskilt naturvitenskapelig verdi.*

Som naturreservat kan også vernes et område som er egnet til ved fri utvikling eller aktive gjenopprettingstiltak å få verneverdier som nevnt i første ledd.

I et naturreservat må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet. Et naturreservat kan totalfredes mot all virksomhet, tiltak og ferdsel. I forskriften kan det gis bestemmelser om vern av kulturminner i reservatet.

Treffes vedtak om reservat som krever aktive gjenopprettingstiltak, eller vedtak om reservat der bruk er en forutsetning for bevaring av det biologiske mangfold, skal det samtidig med vernevedtaket legges fram et utkast til plan for skjøtsel for å sikre verneformålet. Planen kan omfatte avtale om bruk av arealer, enkeltelementer og driftsformer. Planen eller avtalen kan inneholde bestemmelser om økonomisk kompensasjon til private som bidrar til områdetets skjøtsel.”

Vurdering i forhold til naturmangfoldlovens kap. II

Med hensyn til kunnskapsgrunnlaget (jf. § 8 i nml.), så foreligger det god dokumentasjon av naturtyper i området, jf. omtalen i kap. 3 Verneverdier. Restriksjonene på inngrep og tiltak som innføres med verneforskriftene vil beskytte verneverdiene, og den bruken som tillates videreført vil etter vår vurdering ha liten negativ virkning på dem. Effekten av vernet på verneverdiene og naturmangfoldet vil derfor være positiv. Prinsippene i §§ 9-12 framstår dermed ikke som relevante i saka.

3. Verneverdier

Et vern av det foreslåtte området vil sikre arealer med viktige verneverdier, jf. også formålsbeskrivelsene nedenfor.

Områdets kombinasjon av naturskogs kvaliteter med dødvedelementer, varm gammel lavlandsskog og sandfurskog danner grunnlag for et sjeldent rikt artsmangfold av krevende arter knyttet til gammel furuskog. Området har dokumentert hele 18 rødlistearter knyttet til gammelskogsstrukturer av furu. Selv om mange av de aller mest krevende “urskogsartene” knyttet til furu ikke er påvist, er antallet arter helt på høyde med de aller mest artsrike furulokalitetene vi kjenner til på Østlandet.

Totalt 26 rødlistearter er funnet tilknyttet alle skogtyper, og potensialet for flere er stort. Råtevedsopp knyttet til død furu, som flekkhvitkjuke (NT), hornskinn (NT), furuplett (NT) og taigapiggskinn (NT) finnes spredt i hele området, fra topppartiet og helt ned til Tinnsjøen. Mindre vanlig men tilstede er også laterittkjuke (VU) og tyrikjuke (NT). I tillegg inngår mer lavlandsspesialister som flammenettskinn (NT), *Trechispora kavinioides* (NT) og pastellkjuke (EN) på død furuved i de nedre lisidene. Her finnes også sandfurskogsarter med preferanse for kombinasjonen sandig substrat og død ved, hhv. gul strøkjuke (NT), skyggekjuke (VU), huldresølvpig (VU), skyggebrunpig (VU) og *Stereopsis vitellina* (VU). Forøvrig er det markboende elementet dårlig undersøkt. Det ble sett fruktlegemer av flere ubestemte gule *ramaria*-arter, samt store populasjoner av typiske sandfurskogsarter som teglrød kragemusserong og lurvesøtpig. Videre potensial for rødlistede arter er stort.

De varme dødvedrike lavlandsfurskogene (med jevnt innslag av gamle trær) i nedre del av lisidene har også stort potensial for varmekjære vedboende insekter. Funn av gnag etter billen *Tragosoma depsarium* (VU) understreker dette. Når det gjelder lav skiller området seg ut med en sjelden rik forekomst for regionen av ulvelav (NT), på hundrevis av trær. Denne forekommer vanlig på toppområdet, spesielt knyttet til gadd langs myrdrag. I tillegg inngår mørk brannstubbelav (VU) på brent gadd, signalarten *Ramboldia elabens* på gadd, samt furskjell (NT) på godt nedbrutte furulæger. I tillegg er enkelte rødlistearter knyttet til død ved av osp og gran påvist. Området har i kraft av sin størrelse og gammelskogsdominans også betydning for arealkrevende gammelskogsarter som storfugl, lavskrike og tretåspett.

Midtstrondbekken utvidelse huser store naturverdier og styrker eksisterende reservat betraktelig. Arealet er stort og det er stor tetthet av kjerneområder. Verdiene i området er først og fremst knyttet til en sjelden kombinasjon av høyereliggende naturskog av furu, gammel dødvedrik lavlandsskog og sandfurskog, der området som helhet har kontinuitet i død ved. Dette danner grunnlag for et sjeldent rikt artsmangfold av gammelskogsarter på furu, og området føyer seg inn blant en av landets aller rikeste lokaliteter for slike arter. Potensialet for flere krevende arter regnes også som stort, spesielt av dårlig undersøkte grupper som markboende sopp (sandfurskog) og insekter (gammel dødvedrik og varm lavlandsfurskog).

Området huser betydelige areal av intermediær sandfurskog, mye av dette kan føres til den rødlistede naturtypen lågurt- lyngfurskog (NT).

Midstrondbekken er på bakgrunn av dette vurdert til et område med klar **nasjonal verneverdi** (***)). Området oppfyller mangler ved dagens skogvern på flere punkter. Først og fremst gjennom å huse en kombinasjon av gammel naturfurskog og sandfurskog som begge er regionale, generelle og internasjonale mangler. Dette innebærer også rik skog (intermediær sandfurskog), lavlandsskog og høybonitetsskog på betydelig arealer. Påvist artsmangfold angir også høy mangel på dette elementet.

Formål med fredningen

Formålet med naturreservatet er å bevare et område som har særlig betydning for biologisk mangfold på grunn av forekomst av en sjelden kombinasjon av høyereliggende naturskog av furu, gammel høyproduktiv og dødvedrik lavlandsskog og sandfurskog, der området som helhet har lang dødvedkontinuitet.

Området har særskilt naturvitenskapelig verdi på grunn av forekomst av den rødlistede naturtypen lågurt- lyngfurskog, flere sjeldne og trua arter av vedboende sopp og lav knyttet til gammel furskog og en sjeldent rik forekomst av ulvelav.

Etter Statsforvalterens vurdering tilfredsstiller området kravene som naturmangfoldlovens § 37 setter for områder som kan vernes som naturreservat.

4. Andre interesser

Planstatus for området

Arealene er avsatt til LNFR-område i kommuneplanens arealdel.

5. Trusler mot verneverdiene

Skogsdrift vil være en trussel mot verneverdiene. Ferdsel og beiting anses ikke å være noe trussel i området i dag.

6. Saksbehandling

Bakgrunn

Meld. St. 14 (2015 – 2016) *Natur for livet* legger opp til en videreføring av det langsiktige arbeidet med skogvern, herunder økt frivillig skogvern. Under behandlingen av meldingen ba Stortinget regjeringen sette mål om vern av både offentlig eid skog og frivillig vern av privateid skog til 10 % av skogarealet i landet. Naturfaglige evalueringer som ligger til grunn for prioriteringene i skogvernarbeidet er «*Evaluering av skogvernet i Norge*», NINA rapport 54/2002 og «*Naturfaglig evaluering av norske verneområder*», NINA rapport 535/2010.

Ved frivillig skogvern gir grunneierne statsforvalterne tilbud om vern av aktuelle områder. I tilfellet Statskog har det vært en prosess tidligere der områder på deres grunn er vurdert og deretter satt i prosess dersom vilkårene for det har vært oppfylt. Det blir foretatt naturfaglige registreringer og utarbeidet skogtakster for de områdene der det er behov for det. På grunnlag av tilbud og de naturfaglige registreringene utarbeider Statsforvalteren forslag til avgrensning av verneområdet. På grunnlag av tilbud og mal for verneforskrift for naturreservater utarbeider Statsforvalteren forslag til verneforskrift som blir oversendt grunneierne for kommentarer. Miljødirektoratet oppnevner en skogsakkyndig som får i mandat å forhandle

med grunneierne eller grunneiernes representant. Ved enighet blir det utarbeidet avtale der erstatningssum, forslag til verneforskrift og avgrensning av verneområdet blir avklart.

Det vanlige er at når staten og grunneier er enige om disse punktene vil området gjennomgå vanlig saksbehandling i tråd med naturmangfoldloven. Etter avtale med grunneier kan melding og høring av verneforslag likevel gjennomføres før avtale er signert. Fra avtaletidspunkt og fram til vernevedtak gjelder en vederlagsordning. Utbetaling av erstatningsbeløp skjer når vernevedtak er fattet.

Konkret om området

Midtstrondbekken naturreservat ble vedtatt 26. juni 2009 med et areal på 501 daa. Vernet areal omfattet eiendommene 11/2, 12/1 og 70/4. Statskog SF har stilt ytterligere areal i området *i prosess for vern* før det ble gjennomført nye naturfaglige undersøkelser der i 2017. Området ble kartlagt i forbindelse med naturfaglige registreringer av areal med mulig vernekvaliteter på Statskog SF sin grunn i Telemark, Buskerud, Oppland og Hedmark. En stor del av kartleggingene for verneområder på Statskog SF sin grunn ble gjennomført i perioden 2003-2011, der registreringen i 2017 er en supplering av disse.

Meldingsfasen

Formell oppstart på verneplanarbeidet ble meldt 13. mars 2019 med frist 1. mai 2019. Innkomne merknader ble nærmere kommentert i høringsdokumentet.

Høringsfasen

I samsvar med naturmangfoldloven og saksbehandlingsreglene til denne om opprettelse av verneområder, jf. veileder M 481 | 2016 fra Miljødirektoratet, sendte Statsforvalteren forslaget til vern ut på høring 3. juni 2021, med frist 1. august. Det ble foretatt en felles lokal og sentral høring. Ved fristens utløp var det kommet inn tre uttalelser til lokal høring og ni uttalelser til sentral høring.

Videre saksgang

Statsforvalteren sender nå, på bakgrunn av høringsdokumentet og innkomne uttalelser, tilråding om vern til Miljødirektoratet.

Miljødirektoratet fremmer så saken for Klima- og miljødepartementet som deretter vil forberede saken og legge fram forslag om vernevedtak for Kongen i statsråd. Etter vernevedtak ved kgl.res. vil forhandlinger om erstatning bli gjennomført med Miljødirektoratet som ansvarlig miljømyndighet. Statsforvalteren får etter vernevedtak vanligvis i oppdrag å gjøre vedtaket kjent og sørge for at naturreservatet blir forsvarlig merket og skiltet. Dette gjøres normalt av jordskifteretten som etter begjæring fra Statsforvalteren oppretter sak om grensegang for området.

7. Viktige endringer under behandlingen av verneplanen.

Det foreslås ingen endringer av navn på dette området. Fra høring til tilråding er grensene og arealet for området ikke endret. Det foreslås enkelte endringer i forskriften i tråd med innspill fra bl.a. Statskog.

8. Forvaltning, økonomiske og administrative konsekvenser.

Det er etter Statsforvalterens vurdering ikke behov for forvaltningsplan for det nye reservatet. Vi anser oppsynsbehovet for å være lite.

9. Lokal og sentral høring

Verneplanen ble sendt på lokal høring til grunneierne, Tinn kommune, til Vestfold og Telemark fylkeskommune, samt til følgende lokale og regionale lag, organisasjoner og etater relevant for Midtstrondbekken i Tinn kommune:

Tinn skogeierlag, Tinn JFF, Tinn bondelag, Tinn småbrukarlag, Nedre Telemark bonde- og småbrukerlag, Forum for natur og friluftsliv, Grenland Friluftsråd, Naturvernforbundet i Telemark, NJFF Telemark, NOF Telemark, NVE Region Sør, Telemark Turistforening, Telemark Orienteringskrets, Tinn Energi, Statens Vegvesen Region Sør, Statskog SF Kongsberg, Skagerak Energi AS, Skagerak Kraft, Telenor Servicesenter for nettutbygging, Telemark Bonde- og Småbrukarlag, Vestfold og Telemark Bondelag, Telemark Botaniske Forening og Telemark Sau og Geit.

Verneplanen ble sendt på sentral høring til:

AVINOR AS, Bane NOR SF, Den Norske Turistforening, Direktoratet for kulturminneforvaltning, Direktoratet for mineralforvaltning, Forsvarsbygg, Friluftsrådenes Landsforbund, Institutt for biovitenskap - Universitetet i Oslo, Kommunenes sentralforbund, Landbruksdirektoratet, Luftfartstilsynet, Natur og Ungdom, Naturvernforbundet, NHO Reiseliv, Norges Bondelag, Norges Geologiske Undersøkelser, Norges Handikapforbund, Norges Idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité, Norges Jeger- og Fiskerforbund, Norges Luftsportsforbund, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet, Norges Miljøvernforbund, Norges Orienteringsforbund, Norges vassdrags- og energidirektorat, Norsk Biologforening, Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Norsk Botanisk Forening, Norsk Friluftsliv, Norsk institutt for bioøkonomi, Norsk institutt for naturforskning, Norsk Organisasjon for terrengsykling, Norsk Orkideforening, Norsk Ornitologisk Forening, Norsk Sau og Geit, Norsk Zoologisk Forening, NORSKOG, NSB hovedadm., NTNU Fakultetet for naturvitenskap og teknologi, NTNU Ringve botaniske have, NTNU Vitenskapsmuseet, SABIMA, Språkrådet, Statens Kartverk, Statkraft SF, Statnett SF, Universitetets naturhistoriske museer og botanisk hage, Vegdirektoratet, WWF-Norge.

9.1. Generelle merknader ved lokal og sentral høring

Lokal og sentral høring

Bane NOR (brev datert 08.06.2021) uttaler følgende:

«Viser oversendelse datert 04.06.21.

Områdene berører ikke jernbanens interesser, og Bane NOR har ingen merknader.»

Språkrådet (brev av 15.06.2021) uttaler følgende:

«Ingen merknader, jf. vår tilråding dagsett 19.03.2019.»

Statnett (e-post datert 22.06.2021) uttaler følgende:

«Statnett viser til høring av verneplan for skog på Statskog SF - Utvidelse Midtstrondbekken naturreservat - To alternativer for naturreservat ved Bjønntjenn og Korsvann - Tinn og Drangedal kommuner.

Statnett har ikke transmisjonsnettanlegg eller planer som blir berørt av verneforslaget og har derfor ingen merknader.»

Direktoratet for mineralforvaltning (brev datert 23.06.2021) uttaler følgende:

«DMF ga uttalelse uten merknad til varsel om oppstart av planene 22. mars 2019. Det har ikke kommet til nye registreringer av mineralske ressurser eller bergrettigheter i områdene siden vår uttalelse. DMF har dermed ikke merknader til høringen av verneplanene.»

Riksantikvaren (e-post datert 05.07.2021) uttaler følgende:

«Vi viser til høring av verneplan for skog på Statskog SF, utvidelse av Midtstrondbekken naturreservat i Tinn kommune og to alternativer for naturreservat ved Bjønntjenn og Korsvann i Drangedal kommune. Deres ref. 2019/5206.

Fylkeskommunen, som også er på høringslista, er høringspart for kulturhistoriske interesser i slike saker. Vi viser derfor til kulturminneforvaltningen i Vestfold og Telemark fylkeskommune og behandler ikke saken.»

9.2 Generelle merknader til forskriftene ved lokal og sentral høring

Lokal og sentral høring

Norges Orienteringsforbund (brev datert 14.06.2021) uttaler følgende:

«Norsk Orientering vil gjerne gjøre Statsforvalteren oppmerksom på Norsk Friluftsliv sitt brev til Miljødirektoratet «**FORSKRIFTSMAL FOR NATURRESERVATER – FORSLAG TIL ENDRINGER**», vedlagt.

I tråd med brevets forslag til endringer i forskriftsmalen punkt 1 og 2, ber vi om at orientering tillates i verneområdene.»

Statskog SF (e-post datert 08.07.2021) uttaler følgende:

«I verneforskrift § 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene), pkt j. står følgende: Vedlikehold av bilveier, traktorveier, driftsvei for kraftlinje, stier og sleper vist på vernekartet, i samsvar med tilstanden på vernetidspunktet. Enkelte bil/ traktorveger innenfor de foreslåtte verneområdene er grodd helt eller delvis igjen. Vår oppfatning har vært at vi kan vedlikeholde disse vegene etter at vernet er gjennomført, blant annet fjerne vegetasjon, grøfterensk mv. Statskog har nå i senere tid erfart at vernemyndigheten i andre naturreservater har tolket ordlyden i forskriften annerledes og lagt til grunn at vi ikke kan fjerne trær i eller i nær tilknytning til vegbanen som sto der på vernetidspunktet. Dvs. at et tre som var ett år når området ble vernet ikke kan fjernes om f. eks fem år ifbm rydding av vegkanter, mens trær yngre enn fem år kan fjernes. I slike tilfeller må det søkes og innvilges dispensasjon, slike prosesser er tidkrevende og med en stor grad av usikkerhet på hva man får lov til. I tillegg er det kostbart.

Det vil være svært krevende å vedlikeholde en veg der vi ikke har tillatelse til å fjerne trær som står langs vegen som enten sto der på vernetidspunktet, eller ved at ett år gamle trær på vernetidspunktet forblir fredet for fremtiden. Trær vokser som kjent, og selv om de ikke var til skade på vegen på vernetidspunktet vil de kunne være det få år etter. For å kunne vedlikeholde og bevare veien på en god måte, må vi kunne fjerne alle trær innenfor 3-5 meter. Veikanthogst er et ordinært vegtiltak for å opprettholde veistandard og for å kunne vedlikeholde veien forsvarlig. Dette må utføres når skogen vokser inn i veien/grøftene.

Vi ønsker derfor en nærmere presisering av vegvedlikehold i forskriften slik at det ikke er noen tvil om hva vi kan gjøre av vedlikehold på vegen.

Forslag til nytt § 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene), pkt j.: Vedlikehold av

bilveier, traktorveier, driftsvei for kraftlinje, stier og sleper vist på vernekartet. Veier (bilveier, traktorveier og driftsveier) inklusiv et ryddebelte på minst 3 meter målt ut fra vegskulder skal kunne vedlikeholdes fritt. Grusmasser og massetak som ligger naturlig til vegen skal kunne benyttes. Grøfter og stikkrenner som er anlagt for vegformålet skal kunne vedlikeholdes for all framtid.

Dersom en presisering av vegvedlikeholdet ikke er mulig må vi vurdere å rydde alle bilveger og traktorveger før området vernes slik at de er tilstrekkelig ryddet på vernetidspunktet. Dette vil være et kostbart tiltak og resultatet for fremtiden vil ikke bli annerledes enn om det tillates et ryddebelte på 3 meter ut til hver side av vegkant.

For enkelte av vegene på eiendommen, f. eks vegen forbi Finntopp vil nær sagt hele inntektsgrunnlaget for å holde denne vegen åpen for Statskog sin del forsvinne ved et vern. Naboer har tidligere benyttet denne vegen ifbm skogsdrift på egen eiendom mot å betale en kubikkavgift til Statskog. Et vern vil være til ulempe for naboer dersom denne vegen ikke blir vedlikeholdt fremover, eller ved at naboer får langt større andel i vedlikeholdet enn tidligere. Utfordringen med ryddebelte nevnt ovenfor er heller ikke særlig gunstig i denne sammenheng.

Forsvarsbygg (brev datert 09.07.2021) uttaler følgende:

«Vi viser til forslag om vern av skog på Statskog SF, utvidelse av Midtstrondbekken naturreservat i Tinn kommune og to alternativer for naturreservat ved Bjønntjenn og Korsvann i Drangedal kommune. Forsvarsbygg gir hørings svar i denne type saker med det utgangspunkt å ivareta Forsvarets arealbruksinteresser.

Vi registrerer at de generelle unntakene fra ferdselsbestemmelsene inkluderer hensynet til militær operativ virksomhet og avgang og landing med Forsvarets luftfartøy. Vi har ingen ytterligere merknader til verneforslaget.»

NVE (brev av 16.07.2021) uttaler følgende:

«NVE har sett gjennom høringsforslaget for det foreslåtte verneområdet med tanke på energi- og vassdragsinteresser som eksisterende og planlagte energi- og nettanlegg, vannkraftverk, hydrologiske målestasjoner m.m.

- Vi gjør oppmerksom på at Tinn Energi AS og Drangedal Everk KF har områdekonsesjon i de foreslåtte verneområdene. NVE er godt fornøyd med at alle berørte nettselskap, samt Statnett SF er på adresselisten. Vi er positive til at Statnett SF og Drangedal Everk KF har uttalt seg ifb. oppstartsmeldingen, men kan ikke se at Tinn Energi AS har uttalt seg ifb. oppstartsmeldingen. NVE har som regel informasjon om transmisjons- og regionalnett gjennom Kraftsystemutredningene (KSU). Så langt vi kjenner til er det ingen planer knyttet til nettanlegg i områdene. NVE har derimot ikke fullstendig oversikt over alle nettkomponenter og -planer for distribusjonsnett, spesielt ikke på lavere spenningsnivå. Vi forventer at Tinn Energi AS uttaler seg om hvorvidt vern vil være i konflikt med deres eksisterende og fremtidige nettplaner. NVE oppfordrer nettselskapet til å gi uttalelse selv i tilfeller uten konflikter.

- Statnett har uttalt seg ifb. oppstartsmeldingen og informerer at selskapet ikke har anlegg og rettigheter som blir berørt av planene og har derfor ingen merknader til verneforslaget.

Midtstrondbekken (utv.)

Områdekonsesjonæren Tinn Energi AS har en 22 kV distribusjonslinje langs grensen til utvidelsen av Midtstrondbekken naturreservat i øst. Samme linje går gjennom selve

naturreservatet og verneforskriften har standardbestemmelser knyttet til drift, vedlikehold og fornyelse av energi- og kraftanlegg. Vi forutsetter at disse bestemmelsene også vil gjelde den delen av linja som vil gå langs den nye grensen.

NVE er positive til at standardbestemmelsene for nettanlegg som innebærer unntak for drift og vedlikehold i §4 og motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold i §7 er inkludert i verneforskriften, men ønsker at en mangel i §6 angående generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene blir inkludert. Det mangler bestemmelser når det kommer til akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg i § 6. Følgende må inkluderes i verneforskriften:

§ 6 Generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene:

«Nødvendig motorferdsel i forbindelse med akutt utfall eller fare for akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg. Ved bruk av motorisert transport skal det i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten.»

Vi kan ikke se at Tinn Energi har uttalt seg i forbindelse med oppstartmelding om hvorvidt standardbestemmelsene dekker deres behov. NVE forventer derfor at de uttaler seg under høringsrunden, selv i tilfeller der verneforslaget ikke kommer i konflikt med eksisterende eller planlagte nettanlegg.»

Tinn kommune (brev datert 19.07.2021) uttaler følgende:

«Vi viser til høyringsbrev frå Statsforvaltaren datert 3.6.2021 knytt mellom anna til verneforslag for utviding av Midtstrondbekken naturreservat til eit areal på i alt 7424 dekar. Området omfattar det meste av eigedomen 70/4 Marumsrud skog eigd av Statskog SF. I samband med oppstart av verneplanarbeidet gav kommunen innspel som dreia seg hovudsakleg om påreklelege konsekvensar av eventuelle vernevedtak for forvaltning av dei aktuelle områda og tilgrensande eigedomar ved foreslått vernealternativ.

Skog- og utmarksressursar.

Verneplanen omfattar eit areal på 6913 dekar til utviding av eksisterande Midtstrondbekken naturreservat som i dag er på 511 dekar. Heile utvidinga er knytt til Marumsrud skog, gnr 70 bnr 4, tilhøyrande Statskog SF. I høve til opphavleg varsla verneforslag er det gjort grensejusteringar slik at utvidinga no omfattar heile Marumsrud skog så nær som eit mindre areal på om lag 130 dekar ovanfor bustadfeltet på Mårvikmogen. Det er ikkje lenger foreslått utviding av verneområdet på private eigedomar.

I følge skogplandata frå Statskog SF er det innafor verneplanen 5395 dekar produktiv skog med ei ståande kubikkmasse på 41.000 m³ og berekna tilvekst på 936 m³ pr år. Det er god dekning av skogsbilvegar og traktorvegar som dekker størstedelen av området. Det meste av arealet er såleis økonomisk drivverdig.

Fordi det er store produktive areal med betydeleg nyttbar kubikkmasse og tilvekst i alle aldersklasser, medfører verneplanen ein betydeleg reduksjon av nyttbare skogressursar både på kort og lang sikt i Tinn kommune. Verneplanen har difor stor negativ konsekvens for skognæringa i Tinn.

Vilkår om sal som tilleggsareal.

I 2016 behandla Tinn kommune ein søknad frå Statskog SF om samtykke etter jordlova til frådelling av fallrettane i elva Mår knytt til Statskogs eigedomar langs Mårvassdraget. Marumsrud skog gnr 70 bnr 4 er ein av desse. Søknaden blei fremja som førebuing til sal av

eigedomar som soknar til Mårvassdraget. Statskog SF mottek ei betydeleg årleg erstatning knytt til reguleringa av Mår. Ei kapitalisering av denne årlege inntekta vil iføljje Statskog SF gje uforholdsmessig høge salsprisar som vil redusere m.a. lokale jord- og skogbrukarar sin sjanse til å erverve eigedomane og gjennom det styrke sitt driftsgrunnlag.

Tinn kommune godkjente i medhald § 12 i jordlova frådeling av retten til årleg fallerstatning på vilkår av at frådelte teigar blir overdregne som tilleggsjord til anna landbrukseigedom på ein måte som gjev driftsmessig gode løysingar. Det er så langt ikkje overdrege nokon av dei eigedomane som var omfatta av delingssamtykket. Dersom deling ikkje er rekvirert innan tre år etter at samtykke til deling er gitt, fell samtykket bort, jf. jordl. § 12 åttande ledd. I dag er det såleis ikkje noko gyldig delingssamtykke knytt til fallrettane for nokon av dei eigedomane som var omfatta.

Lokalt initiativ om kjøp.

I 2017 sende gardbrukarar i Marumsrudgrenda forespørsel til Statskog SF om tilbod på kjøp av Marumsrud skog, som opphavleg høyrde til desse gardane. Initiativet stadfester at det er sterk interesse for eigedommen som tilleggsressurs til desse gardane som har eit stort behov for å styrke sitt skog- og utmarksareal. Eit vern som foreslått vil sterkt redusere eigedomens verdi som tilleggsareal. Gardbrukarane har likevel signalisert at dei framleis er interessert i kjøp av eigedommen, men da til ein annan pris.

Vedlikehald av skogsbilvegar mm.

Vernereglane er uklare m.o.t. den praktiske muligheten til å vedlikehalde vegane som ligg innafor verneområdet. I § 4 (generelle unntak fra vernebestemmelsene) heiter det at «Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

.....

j. Vedlikehold av bilveier, traktorveier, driftsvei for kraftlinje, stier og sleper vist på vernekartet, i samsvar med tilstanden på vernetidspunktet.»

Vi er kjent med at vernemyndigheten i enkelte tilfelle har tolka dette på ein måte som gjer at normalt vedlikehald ikkje har late seg gjennomføre. Det kan t.d. gjelde hogst av tre inntil vegen som sto der og var små på fredningstidspunktet, men som med tida har blitt så store at dei må fjernast for ikkje å skade vegen. Eller behov for punktvis breddeutviding for at vegen skal oppfylle gjeldande krav til vegar for tømmertransport. Dette må ikkje hindrast av vernebestemmelser. For ein tredjepart som er avhengig av vegen og må halde den i stand på ein rasjonell måte, er slik praktisering frå vernemyndighetene si side ikkje haldbar.

Vegsamarbeid

Drift og vedlikehald av felles skogsvegar er normalt basert på vedlikehaldsavgifter på tømmertransport og faste årlege innbetalningar frå eigarane og andre som har bruksrett til vegane. Vedlikehaldsbehovet er knytt både til transportlitasje, klimaslitasje og attgroing ikkje minst frå kantane. Dersom skogressursane på ein eigedom på grunn av vernevedtak fell heilt eller delvis ut av driftsgrunnlaget for vegane, vil meir av kostnaden erfaringsmessig falle på dei attverande eigarane.

Det er eit omfattande bil- og traktorvegnett som blir innlema i verneområdet slik det no er foreslått. I salsoppgåva for naboeigedommen Tverberg skog 35/1 m.fl. (nedanfor nemnt som salgseiendommen) er eigarskap, rettar og plikter beskrive slik:

«Vegadkomst fra Mårvik: Adkomstvegene til de ulike eiendommene går over flere

grunneiendommer, og vegen tilhører eiendommen veggrunnen ligger på. Det legges til grunn at de ulike eiendommene har gjensidig bruksrett på hverandres veger mot å betale en prosentandel av vedlikeholdskostnader. Procentsatser på de ulike vegene fremgår av kartvedlegg og nedenstående tabell. Kjøper kan ikke gjennomføre standardheving på vegen på salgseiendommen uten at det gjøres særskilt avtale med selger.»

Veger	Lengde	Andel	Merknad
Mårvik- Storhovdtjønn parsell 1	Ca 3,6 km	50 %	Bruksrett
Mårvik- Storhovdtjønn parsell 2	Ca 7,7 km	85 %	Vegeier og bruksrett
Marumsrudåsen- Finntopp	Ca 4,7 km	20 %	Bruksrett

Vårt utdrag av tabellen gjeld dei vegane som er aktuelle i samband med verneplanarbeidet. For dei nemnde felles vegstrekningane må vi ut frå dette anta at Marumsrud skog er vegeigar med hovudansvar for vedlikehaldet av Mårvik- Storhovdtjønn parsell 1 og MarumsrudåsenFinntopp, i alt 8,3 km skogsbilveg. I tillegg er det mange kilometer traktorveg på eidedomen.

Vern av skogen vil ta bort ein stor del av det økonomiske grunnlaget for vedlikehald av vegane. Likevel treng heile vegnettet tilsyn og vedlikehald, både fordi naboeigedomane har bruk for vegane og fordi vegar oppe i åsen representerer ein fare for utløyning av skred mot bebyggelsen nedst i lia, t.d. dersom stikkrenner går tette.

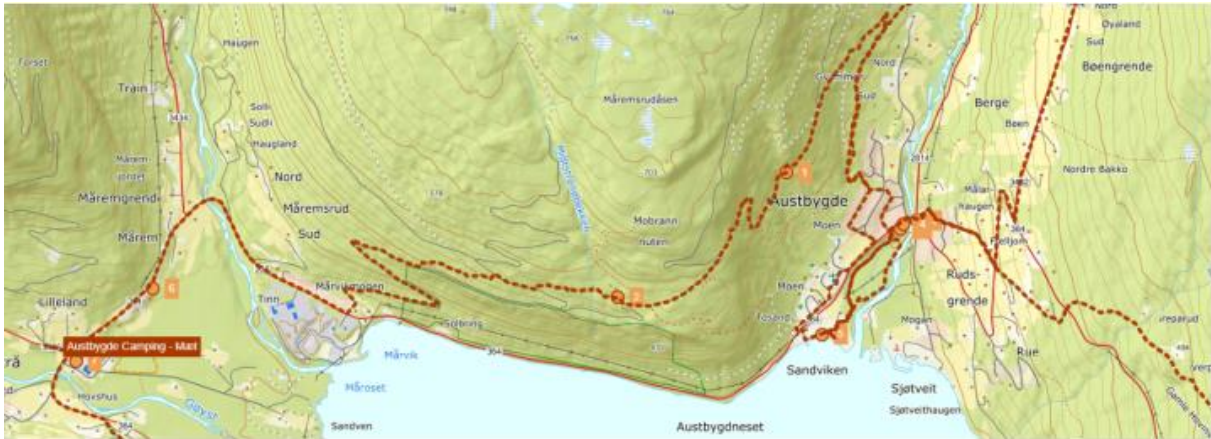
Tinn kommune gjorde merksam på ein tilsvarande situasjon knytt til verneplanprosessen for Bratterudskogen naturreservat i Hovin. Vi uttalte den gongen mellom anna at erstatning for tap av inntekter som skal gå til årleg vedlikehald, må bli ein del av kostnaden knytt til vernet. Fylkesmannen tok ikkje stilling til dette og viste til statens skogsakkyndige som ansvarleg for erstatningsoppgjøret. Det kom det ingen ting ut av, og resultatet er blitt ein årelang strid om finansiering av vedlikehaldet av felles vegar i området.

Vi hadde forventa at Statsforvalteren tok lærdom av dette ved seinare behandling av tilsvarande saker, men registrerer gong på gong at så ikkje er tilfelle. Ved nyleg gjennomført høyring av verneplan for utviding av Mælslia naturreservat har vi ein tilsvarande situasjon der atkomsten til eit svært viktig jordbruksareal, Menkhus fellesbeite på 350 dekar, står i fare for å gå tapt av same grunn. Og no i høyringa av denne verneplanen er problemet enda ein gong neglisjert: «Statsforvalteren ser at dette er en relevant problemstilling som bør løses på best mulig måte. Statsforvalteren mener at det vil være rett å ta opp dette ved forhandlinger om erstatningsoppgjøret med staten. Forhandlinger om erstatninger tilligger Miljødirektoratet.»

Har vi nokon gong sett at skadeliden tredjepart i slike tilfelle har blitt invitert til erstatningsoppgjøret med staten? Det er uakseptabelt på nytt å hoppe bukk over desse problema og bare vise til eit seinare erstatningsoppgjør som det har vist seg å kome ingen ting ut av. Sikring av tredjeparts interesser når felles vegar blir omfatta av skogvern må skje gjennom vernevedtaket; i form av pålegg om varige årlege tilskot til vegvedlikehaldet og ved vilkår som sikrar at eit rasjonelt vedlikehald og nødvendig standardheving kan gjennomførast. Er ikkje desse utfordringane løyst, er det heller ikkje forsvarleg å vedta vern.

Bruk av naturreservatet til større arrangement:

Definisjonen på større arrangement, jf. § 3d, er om lag 30 deltakarar. Dette kan råke arrangement som t.d. speidarturar eller organiserte vandringer langs merka kyrkjeveg mellom Atrå og Austbygde kyrkje som går gjennom verneområdet, jf. kartutsnittet nedafor. Her kan det tenkast å vere meir enn 30 deltakarar. Vi ber om avklaring på om dette vil kunne påreknast tillate utan særskilt søknad til vernemyndigheten kvar gong.

Samla vurdering – Utviding av Midtstrondbekken naturreservat.

- Den naturfaglege rapporten viser til høge verneverdiar innafor deler av området og høg mangelopnåing. Vi har forståing for at området er prioritert framfor andre område som var til vurdering.
- Eit vernevedtak vil sterkt redusere eigeodomen Marumsrud skog sin verdi som tilleggsareal til gardsbruk i bygda, men er likevel aktuell. Kommunen forventar at eigeodomen i tilfelle blir boden fram for dei naboane som tidlegare har teke initiativ til kjøp.
- Eit vernevedtak vil vere svært skadeleg for finansiering og gjennomføring av vedlikehald av vegnettet som er heilt nødvendig for forvaltninga av skog og utmark i Marumsrudåsen, og det vil kunne skape utfordringar i høve til førebygging av skredfare mot bebyggelsen lenger nede.

Verneforslaget inneber difor høg konfliktgrad i høve til lokale landbruksinteresser.

Vidare arbeid med verneplanprosessen

Vi viser til uttalene til oppstart av verneplanprosessen frå Tinn skogeigarlag og eigarar av nabogardar til Marumsrud skog som Statsforvaltaren har referert, men på ingen eller nokså mangelfull måte har kommentert brotstykke av. Ein slik måte å møte lokale næringsinteresser på fremjar ikkje godt samarbeid.

I kommunens merknadar 26.4.2019 tok vi initiativ til eit møte der Fylkesmannen saman med kommunen og lokale landbruksinteresser kunne drøfte prioriteringar og moglege løysingar på dei problemstillingane vi hadde peika på. Det har til no ikkje kome invitasjon frå fylkesmann eller statsforvaltar til nokon slik dialog. Vi meiner framleis at dette vil vere eit konstruktivt tiltak, også i samtale med Statskog SF, og imøteser eit initiativ frå Statsforvaltaren til dette før innstilling til verneplanen blir oversendt Miljødirektoratet.»

NJFF Telemark (brev av 28.07.2021) uttaler følgende:

«Så langt vi kan se, ivaretar forslaget til verneforskrift for begge naturreservatene i hovedsak NJFF Telemark sine interesser. Vi har likevel en innvending til forslaget til §4. Normalt bruker det under §4, «generelle unntak fra vernebestemmelsene», å være et punkt som sier at «Jakt, fangst og fiske etter gjeldende lovverk» er tillatt, «fiske» er utelatt i disse forslagene til verneforskrift. NJFF Telemark ønsker «fiske» inn igjen under dette punktet i §4. Ellers har vi ingen innvendinger til vern, så lenge verneforskriften forblir uten vesentlige endringer.

Vi har for øvrig hatt høringen ute til våre lokalforeninger for interne innspill. Vi har mottatt ett høringsinnspill, fra Kroken JFF, dette gjengis i sin helhet under.»

Naturvernforbundet (e-post datert 05.08.2021) uttaler følgende:

«Vi viser til høringsdokumenter i saken på Høyring av verneplan for skog på Statskog SF sine eigedommar | Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Skogutvalget i Naturvernforbundet er glad for at det foreslås opprettelse av Bjønntjenn og Korsvann naturreservat i Drangedal og utvidelse av Midtstrondbekken naturreservat i Tinn. Vi har følgende merknader:

Vi viser til tidligere vedtak i Stortinget om bruk av Statskog sine eiendommer for å øke skogvernet i Norge, noe dette er en oppfølging av. Oppstartsmeldingen omfattet fire områder. Tre områder ligger i Tinn kommune: Gjuvet, Ormenatten og Midtstrondbekken (utvidelse), samt Korsvann i Drangedal. I høringsdokumentene kommer det fram at under forberedelsen til høring har Statsforvalteren i dialog med Miljødirektoratet funnet det hensiktsmessig å gå videre med verneprosess for områdene Korsvann og Midtstrondbekken. Ormenatten og Gjuvet NR utvidelse fikk begge én stjerne i de biologiske registreringene. For Ormenatten påpekes det i registreringene Statskog2017_Ormenatten.pdf (biofokus.no) at «Isolert sett vurderes derfor Ormenatten til lokal verdi *, men hvis en ser på området som en del av et større gammelskogsområde rundt Rivsfjell, som også inkluderer Skirvedalen NR, vil arealene til sammen trolig kvalifisere som at storområde av regional verdi **. Muligheter for å få til et slikt storområde bør undersøkes videre.» Naturvernforbundet mener at isolert sett kan det være riktig å avvente et vern av dette området til man har vurdert mulighetene for mulighetene for sammenbinding med Skirvedalen NR, men at det er viktig at slike vurderinger gjøres raskt, samtidig som det er viktig at ikke Statskog hogger i lokaliteten til mulighetene for ev. sammenbinding er avklart. Vi ser at området ikke lenger vises på «Statskog i verneprosess / Kartinnsyn (statskog.no)»

Midtstrondbekken utvidelse: Området har store naturverdier og det er ytterst viktig at området vernes og at det ikke gjøres arealreduksjoner i den kommende utvidelsen av reservatet. Det bør tas kontakt med private grunneiere som eier skog innenfor kjerneområdene 10 og 14 (Statskog2017_Midtstrondbekkenutvidelse.pdf (biofokus.no) som nå er eiere av tidligere skog eid av Statskog for å høre om de kan være interessert i å tilby skog til frivillig vern.

9.3 Statsforvalterens kommentarer og tilrådninger til de generelle merknadene

Ingen kommentarer til de innkomne uttalelsene.

9.4 Merknader til det foreslåtte området

Lokal høring

Når det gjelder uttalelsen fra Statskog så omfatter den både innspill til forskriftens § 4 og forholdet til tredjepart og vegsambandet, der disse er avhengig av å kunne bruke veiene på

Statskog eiendommen ved eventuell hogst og uttransport av tømmer. Det foreslås en endring av ordlyden i forskriftens § 4 som vi etter dette har forsøkt å tilpasse i forhold til framtidig vedlikehold av veiene i området. Når det gjelder problematikken knyttet til tredjepart og bruk av veiene i området viser vi til våre kommentarer til uttalelsen fra Tinn kommune.

Tinn kommune har kommet med en omfattende uttalelse og vi kommenterer denne i henhold til de ulike deltemaene. Kommunens samlede vurdering er at det er forståelse for at området prioriteres framfor andre områder på Statskog (to områder som Statskog eier i Tinn vil ikke bli omfattet av videre verneplan for skog), men at eiendommen blir tilbudt de naboeiendommene som tidligere har tatt initiativ til kjøp, samt at et vernevedtak vil være svært skadelig for finansiering og gjennomføring av det omfattende veinettet i området.

Når det gjelder avsnittet om skog- og utmarksressurser påpeker kommunen at det innenfor det foreslåtte verneområdet er 5395 dekar produktiv skog med en samlet kubikkmasse på 41000 m³ og en beregnet tilvekst på 936 m³/år. Med et stort areal produktiv skog med betydelig nyttbar kubikkmasse og tilvekst i alle aldersklasser medfører verneplanen en betydelig reduksjon av nyttbare skogressurser både på kort og lang sikt i kommunen. Kommunen sier derfor at verneplanen får stor negativ konsekvens for skognæringa i kommunen.

Statsforvalteren tar kommunens synspunkt til etterretning. Det er imidlertid Statskog som har stilt arealene i tilknytning til Midtstrondbekken *i prosess for vern*, og biologiske undersøkelser i området har dokumentert et biologisk mangfold som blant annet omfatter 26 rødlistede arter og et mange kjerneområder med viktige biologiske kvaliteter. Området er derfor ifølge kartlegger av nasjonal verneverdi. Dette er etter Statsforvalterens vurdering sterke argumenter for et framtidig vern av et utvidet Midtstrondbekken naturreservat. Uten vern ville viktige biologiske kvaliteter kunne være truet av skogbruksinteresser.

Når det gjelder avsnittet om vilkår for salg som tilleggsareal har ikke Statsforvalteren ytterligere kommentarer til dette.

I avsnittet om lokalt initiativ om kjøp sier kommunen at gårdbrukere i Marumsrudgrenda tidligere har forespurt Statskog om tilbakekjøp av Maremsrud skog, som viser lokalt stor interesse for eiendommen som tilleggsressurs. Vernet vil ifølge kommunen innebære sterkt redusert verdi på eiendommen, men tross dette har gårdbrukerne signalisert at de fremdeles er interessert i å kjøpe eiendommen, men til en annen pris. Statsforvalteren tar denne informasjonen til etterretning.

Når det gjelder kommunens innspill om vedlikehold av skogsbilveier, så viser Statsforvalteren til foreslått endring av forskriften §4, pkt. j) som skal kunne ivareta de behov som foreligger for å vedlikeholde veiene i verneområdet på en tilfredsstillende måte. Dette innspillet har også kommet fra Statskog og er diskutert med dem i prosessen. Det er imidlertid Miljødirektoratet som må gjøre den endelige tilpassingen av dette punktet i forskriften.

Kommunen har videre kommet med innspill knyttet til veisamarbeid i det aktuelle området. Kommunen peker på at det er et omfattende skogsbil- og traktorveinett i verneområdet, og at drift og vedlikehold av skogsbilveier normalt er basert på vedlikeholdsavgifter på tømmertransport og faste årlige innbetalinger fra eierne og andre som har bruksrett til disse. Vedlikeholdsbehovet er knytta både til transportslitasje, klimaslitasje og gjengroing. Kommunen sier at dersom skogressursene på en eiendom faller helt eller delvis ut av driftsgrunnlaget på grunn av vernevedtak, vil mer av kostnaden erfaringsmessig falle over på

de gjenværende eiendommene. Ifølge kommunen vil vern av skogen i området ta bort en stor del av det økonomiske grunnlaget for vedlikehold av veiene. Likevel trenger hele vegnettet tilsyn og vedlikehold, både fordi naboeiendommene har bruk for veiene og fordi veger i det aktuelle bratte terrenget representerer en fare for utløsning av skred mot bebyggelse nederst i lia dersom stikkrenner går tette.

Statsforvalteren ser at denne problematikken er svært relevant i forbindelse med et vern. Derfor er det viktig å at det også for framtida sikres avtaler som gir det forventede vegvedlikeholdet sett fra lokalt hold. Nå er det Statskog som er eier av grunnen i det foreslåtte verneområdet, mens tredjepart har eiendommer i tilknytning til denne. Der vil veinettet på Statskog sin eiendom være avgjørende for tredjepart ved skogsdrift og tømmertransport. Statsforvalteren støtter kommunens innspill om nødvendigheten av videreføring av veisamarbeid også etter at utvidelsen av Midtstrondbekken naturreservat er vedtatt, og foreslår derfor at det etableres et veifond i regi av Statskog SF som sikrer finansiering av vegvedlikeholdet for framtida, inkludert tredjeparts behov. Statsforvalteren fremmet dette forslaget både for Statskog (Kongsbergkontoret) og Tinn kommune (ved saksbehandler), samt kontaktet Miljødirektoratet i tilråningsfasen. Statsforvalteren i Vestfold og Telemark ber på dette grunnlaget derfor Statskog om å etablere dette for å sikre et videre veisamarbeid basert på tidligere avtaler i området. Veifondet bør forvaltes av et veistyre sammensatt av aktuelle parter med tilknytning til området.

Når det gjelder Tinn kommunes spørsmål knyttet til gjennomføring av speiderturer eller organiserte vandringer gjennom verneområdet - langs merket kirkeveg mellom Atrå og Austbygde kirke - så må det søkes om dette ved tilfeller der antall deltakere overstiger 30 deltakere. Statsforvalteren vil gi tillatelse til ovennevnte turer for en periode på 5 år av gangen. Det vil derfor ikke være nødvendig å søke om tillatelse hvert år.

Tinn kommune foreslår avslutningsvis i sin uttalelse at det gjennomføres møte mellom Statsforvalteren, Statskog, kommunen og lokale landbruksinteresser for å drøfte prioriteringer og løsninger for de problemstillingene kommunen har pekt på. Statsforvalteren satte fristen for å komme med uttalelse til høringen til 1. august, mens fristen for å levere inn tilråding om utvidet vern av Midtstrondbekken er satt til 10. august av Miljødirektoratet. Direktoratets frist må ses i lys av at det er et mål om å få med to områder på Statskog i Vestfold og Telemark fylke til vernevedtak før utgangen av 2021. Statsforvalteren har derfor ikke sett seg i stand til å gjennomføre dette innenfor et så stramt tidsskjema. Vi viser i stedet til den dialogen vi har hatt med de involverte i tilknytning til denne verneprosessen.

Sentral høring

Når det gjelder uttalelsen fra Norges Orienteringsforbund så tar Statsforvalteren dette til etterretning. Statsforvalteren følger de forskriftsmaler med eventuelle justeringer og endringer som Miljødirektoratet til enhver tid sender ut til miljøforvaltningen.

NVE sier i sin uttalelse at de forventer at Tinn Energi AS, som har områdekonsesjon i det aktuelle området, vil avgi egen uttalelse. Statsforvalteren har ikke mottatt uttalelse fra Tinn Energi AS.

NVE etterlyser videre en mangel i forskriftens § 6 angående generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene blir inkludert. Det foreslås at ordlyden i § 6 Generelle unntak fra ferdselbestemmelsene skal lyde slik:

«Nødvendig motorferdsel i forbindelse med akutt utfall eller fare for akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg. Ved bruk av motorisert transport skal det i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten.»

Statsforvalteren har lagt inn hoveddelen av dette innspillet i forskriftens § 4 pkt. k), mens den motoriserte delen er lagt til forskriften § 7 pkt. m) som krever dispensasjon.

Når det gjelder uttalelsen fra Naturvernforbundet som har kommet inn etter fristen, som tar opp at det bør kontaktes grunneiere på naboeiendommer for utsjekk av mulighetene for utvidet vern i området, så forholder Statsforvalteren seg til at ordningen med vern av skog skal være basert på frivillighet og at tilbud må komme fra grunneiersiden til staten.

9.5 Statsforvalterens kommentarer og tilrådninger til det foreslåtte området

Statsforvalterens kommentarer og tilrådning

Mindre språklige endringer og rettelser i forskriftene blir ikke kommentert nærmere. Større endringer og tilføyelser er vist i kursiv.

Konklusjon

Statsforvalteren anbefaler at området blir vernet som naturreservat med fredningsforskrifter og avgrensninger som i høringsforslaget, med de tillegg/endringsforslag som kom inn i forbindelse med høringen, og som er vist i kursiv i forskriften.

Vedlegg 1.

Forskrift om vern av Midtstrondbekken naturreservat, Tinn kommune, Vestfold og Telemark fylke

Fastsatt ved kongelig resolusjonmed hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1. (formål)

Formålet med naturreservatet er å bevare et område som har særlig betydning for biologisk mangfold på grunn av forekomst av en sjelden kombinasjon av høyereliggende naturskog av furu, gammel høyproduktiv og dødvedrik lavlandsskog og sandfurskog, der området som helhet har lang dødvedkontinuitet.

Området har særskilt naturvitenskapelig verdi på grunn av forekomst av den rødlistede naturtypen lågurt- lyngfurskog, flere sjeldne og trua arter av vedboende sopp og lav knyttet til gammel furskog og en sjeldent rik forekomst av ulvelav.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

§ 2. (geografisk avgrensning)

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr: 11/2, 12/1 og 70/4 i Tinn kommune.

Naturreservatet dekker et totalareal på 7424 daa.

Grensene for naturreservatet går fram av kart i målestokk datert Klima- og miljødepartementet..... De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Tinn kommune, hos Statsforvalteren i Vestfold og Telemark, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. (vernebestemmelser)

I naturreservatet må ingen foreta seg noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser:

- a) Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp (inkludert lav) eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b) Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr er forbudt.
- c) Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, eller andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker o.l., opplag av båter, framføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, drenering og annen form for tørrlegging, uttak,

oppfylling og lagring av masse, utslipp av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking og bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen er ikke uttømmende.

d) Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a. Sanking av bær og matsopp.
- b. Beiting.
- c. *Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.*
- d. Oppsetting av midlertidige mobile jakttårn for storviltjakt.
- e. Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk.
- f. Vedlikehold av bygninger og andre anlegg og innretninger i samsvar med tilstanden på vernetidspunktet.
- g. Forsiktig rydding av småbusker og kvist i forbindelse med storviltjakt.
- h. Utsetting av saltsteiner.
- i. Bålbrenning med tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved, i samsvar med gjeldende lovverk.
- j. *Vedlikehold av bilveier, traktorveier, driftsvei for kraftlinje og stier vist på vernekartet. Vedlikeholdet av veier inkluderer en ryddesone på 3 meter målt fra veiskulder. Grusmasser og massetak som ligger naturlig til veiene i området kan benyttes. Grøfter og stikkrenner som er anlagt for veiformålet kan vedlikeholdes.*
- k. Drift og vedlikehold, samt nødvendig istandsetting ved akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg i og inntil verneområdet.
- l. Oppgradering eller fornyelse av kraftledninger for heving av spenningsnivå og øking av linetverrsnitt, når dette ikke skader verneverdiene nevneverdig, angitt i verneformålet.
- m. Rydding av vegetasjon inn til 2 dekar rundt hytte ved Kyrkjettjønnan (nordre), avmerka på vernekartet.

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a. Motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder start og landing med luftfartøy.
- b. Sykling, ridning og bruk av hest utenom eksisterende stier og veier er forbudt.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for:

- a. Gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og

forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

- b. Nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøringen.
- c. Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget og ATV og traktor på bil- og traktorvei.
- d. Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndighetene kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a. Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk.
- b. Merking av eksisterende stier og gamle ferdselsveier.
- c. Hogst av etablerte plantefelt.
- d. Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- e. Avgrenset bruk av reservatet for aktiviteter nevnt i § 3 d.
- f. Oppgradering og fornyelse av kraftledninger som ikke faller inn under § 4.
- g. Nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold, samt oppgradering og fornying av eksisterende kraftlinje.
- h. Oppsetting og vedlikehold av gjerder
- i. Øvingskjøring for formål nevnt i § 6 første ledd.
- j. Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med andre kjøretøy enn lett beltekjøretøy som nevnt i § 6 pkt. c.
- k. Rydding av vegetasjon rundt hytte ved Kyrkjettjønnan (nordre) avmerka i vernekartet.
- l. Nødvendig motorferdsel for transport av ved, materialer og utstyr til hytte ved Kyrkjettjønnan avmerka i vernekartet.
- m. Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 f, h, j, k og § 7 a, c, d, h og i.

§ 8. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldlovens § 47.

§ 10. (forvaltningsplan)

Det kan utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12. (ikrafttredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks.

Vernekart for Midtstrondbekken naturreservat følger som eget vedlegg til oversendelsen.